

Nr 417.

Av herr Eriesson i Sörsjön m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 204, angående vissa den statsunderstödda vattenavlednings- och avdikningsverksamheten berörande frågor.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 204, avlåten till riksdagen den 10 mars 1939, angående vissa den statsunderstödda vattenavlednings- och avdikningsverksamheten berörande frågor, anför departementschefen beträffande organisationen, »att det nuvarande systemet för lantbruksingenjörernas avlönande samt de för deras tjänstebiträden gällande anställnings- och avlöningsförhållandena äro i behov av en genomgripande förändring i riktning mot att göra lantbruksingenjörerna oberoende av taxeinkomster samt att bereda tjänstebiträden statsanställning». Vidare framhåller departementschefen: »Vad särskilt sistnämnda fråga angår kan det nämligen enligt min uppfattning icke anses lämpligt, att en tjänstemannakår, som har att förätta ett rent statligt arbete, icke endast är undandragen tjänstemannaansvar utan är berövad de förmåner, som en anställning i statens tjänst medför.» Departementschefen föreslår därför en sådan ändring i anställnings- och avlöningsförhållandena beträffande en del av de hos lantbruksingenjörerna anställda tjänstebiträden, att dessa bliva statsanställda.

Samtidigt som vi hälsa en dylik utveckling inom ovannämnda verksamhet med största tillfredsställelse, synas oss dock starka skäl föreligga att föreslå vissa ändringar i den framlagda propositionen, för vilka vi här nedan komma att närmare redogöra.

1934 års avdikningssakkunniga ha i betänkande, avgivet den 28 december 1936 nr 1937: 8, föreslagit, att 24 förste assistenter och 20 assistenter erhålla statsanställning i form av e. o. tjänstemän med placering för förste assistent i lönegrad 17 och assistent i lönegrad 15.

I avgivet yttrande över de sakkunnigas förslag ha kungl. statskontoret och kungl. lantbruksstyrelsen samt allmänna civilförvaltningens lönenämnd icke funnit anledning till erinran däremot utan tillstyrkt de sakkunnigas förslag angående lönegradsplaceringen. Föreningen Statens lantbruksingenjörer har funnit förslaget både beträffande anställnings- och avlöningsförhållandena väl avvägt. Föreningen Lantbruksingenjörersassistenter påpekar angående löneplaceringen, att de sakkunniga i huvudsak lagt nuvarande löneförmåner till grund för lönegradsplaceringen men erinrat om att nuvarande löneförmåner allmänt erkänts vara oproportionerligt låga. Med hänsyn bl. a. till den omständigheten att ifrågavarande befattningshavare tjänstgöra under synnerligen svåra arbetsförhållanden och att, beträffande förste-

assistenter, befattningarna äro sluttjänster, föreslår föreningen att förste-assistenterna placeras i 20:e och assistenterna i 18:e lönegraden.

Departementschefen ansluter sig till de sakkunnigas förslag beträffande antalet tjänstebiträden, som böra erhålla statsanställning i form av e. o. tjänstemän, men i motsats till de sakkunnigas förslag föreslår departementschefen att förste-assistenterna placeras i 16:e lönegraden och assistenterna i 14:e lönegraden.

Beträffande den teoretiska och praktiska kompetensen meddelas här nedan en sammanställning över tjänstebiträdernas teoretiska och praktiska utbildning.

	Civilingenjörs- examen	Agronom- examen eller studentexamen med jordbruks- praktik	Tekniskt gym- nasium eller teknisk elemen- tarskola	Varierande skol- underbyggnad jämt praktik hos lantmätare, stadsingenjör o. s. v.
Förste assistenter	2	7	12	5
Assistenten	3	15	5	11
Tekniska biträden	1	6	3	5

Denna översikt visar i jämförelse med den som innehålles i betänkandet sid. 116—117, att ett flertal befattningshavare sedan tiden för utredningens verkställande kompletterat sin utbildning.

För bedömning av den av departementschefen föreslagna lönegradsplaceringen kan en jämförelse göras med vissa andra tjänstemän med liknande arbetsuppgifter. Vissa uppgifter härom ha sammanställts nedan:

Fångvårdsstaten:

Assistent av 1:a klass	lönegrad 20
» » 2:a »	» 18

Yrkesinspektionen:

Assistent	lönegrad 20
-----------------	-------------

Statens tvångsarbetsanstalt i Svartsjö:

Assistent av 1:a klass	lönegrad 20
» » 2:a »	» 18

Statens alkoholistanstalt Venngarn:

Assistent	lönegrad 18
-----------------	-------------

Uppsala universitet:

Assistent (skogs- och egendomsförvaltare)	lönegrad 20
---	-------------

Statens vattenfallsverk:

Ingenjör lönegrad 20

Domänverket:

Assistent lönegrad 20

Byggnadsstyrelsen:

Assistent lönegrad 21

Telegrafverket:

Ingenjörssassistent lönegrad 20

Statens järnvägar:

Underingenjör lönegrad 20.

Beträffande assistenterna vid byggnadsstyrelsen bör påpekas att dessas kompetens utgöres av avgångsexamen från tekniskt gymnasium. Vid deras inplacering i det statliga lönesystemet år 1936 hänfördes de till lönegrad 21, varvid som främsta skäl åberopades att deras anställningstid uppgick till 20 år. För förste lantbruksingenjörssassistenterna, vilkas kompetens måste anses högre och vilkas anställningstid i medeltal utgör $18\frac{3}{4}$ år, förordar departementschefen dock endast lönegrad 16.

För ingenjörssassistenterna vid telegrafverket och underingenjörerna vid statens järnvägar har placering skett i lönegrad 20. I det fall dessa befattningar utgöra sluttjänster utgöres kompetensen i allmänhet endast av tekniskt gymnasium. För civilingenjörerna, som inneha dessa befattningar, utgöra dessa genomgångstjänster till avsevärt högre lönegrader.

Departementschefen har icke förebragt något skäl för ett frångående av de sakkunnigas förslag till lönegradsplacering, vilket som förut nämnts tillstyrkts såväl av kungl. statskontoret och kungl. lantbruksstyrelsen som av allmänna civilförvaltningens lönenämnd. Vid sådant förhållande anse vi vitsord böra ges åt den uppfattning, som hävdats av de sakkunniga, vilkas förslag i övrigt lagts till grund för propositionen.

I sitt anslagsäskande till statsverkspropositionen synes även departementschefen ha räknat med en lönegradsplacering enligt de sakkunnigas förslag, då han nämligen begärt 617,200 kr. medan i propositionen äskas endast 605,000 kr. Skillnaden motsvarar enligt gjorda beräkningar den kostnadsökning som en placering i lönegrad 17 resp. 15 i stället för i lönegrad 16 resp. 14 innebär, varför sålunda ett bifall till vårt yrkande icke föranleder några kostnader utöver vad som i statsverkspropositionen för detta ändamål begärts.

Vad beträffar föreslagna traktamentsersättningar finna vi, i motsats till vad departementschefen anfört, skäl icke föreligga till avvikelse från vad de sakkunniga och kungl. lantbruksstyrelsen anfört angående otillräckligheten av

de enligt nu gällande besparingsreglemente utgående traktamentsersättningarna, och anse att även assistenter och tekniska biträden böra komma i åtnjutande av höjning av traktamentet med 1 kr. från 10 kronor till 11 kronor för dygn, därav för dag 7 kronor och för natt 4 kronor. Denna fråga kan nämligen inte anses ha något omedelbart sammanhang med ett eventuellt genomförande av en fullständig omorganisation. Traktamentsersättningarna böra väl under alla förhållanden vara så avvägda, att de täcka de verkliga kostnaderna.

Med stöd av vad här ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen med ändring av vad som föreslagits i Kungl. propositionen nr 204 måtte besluta,

dels att förste lantbruksingenjörssassistent placeras i 17:e lönegraden och lantbruksingenjörssassistent i 15:e lönegraden,

dels ock att traktamentsersättning för assistenter och tekniska biträden skall utgå med 11 kronor för dygn, varav för dag 7 kronor och för natt 4 kronor.

Stockholm den 22 mars 1939.

Evald Ericsson
i Sörsjön.

And. Hilding.

Gösta Liedberg.

J. H. Blomquist.

Nils Persson.

Verner Hedlund
i Östersund.

Birger Gezelius.

Ernst Hage.